

הן/ם כבר שבו

על מה אנחנו מדברות כשאנחנו מדברות על קליטת בני ובנות קיבוץ ב-2020?

אני משוכנע שהקיבוץ יוכל להתייצב בפני בניו אך ורק
אם יוכל להופיע גם כבית וגם כדרך בעת ובעונה
אחת. רק קיבוץ שמסוגל להיות בית חם לבניו ומסוגל
גם להיות דרך חיים המסוגלת להתייצב בפני אנשים
שאינם בני קיבוץ ולשכנע אותם בדרך של הקיבוץ –
רק בדרך הזאת נוכל לשכנע את בני הקיבוץ להצטרף
לקיבוץ מבחינה רעיונית."

מוקי צור, 1980

"בסדנאות שאנחנו עורכים לצעירים המועמדים לחזור לקיבוץ אנחנו מבקשים מהם לדמיין את המקום שבו היו רוצים לגור. להפתעתנו, גילינו שברוב המקרים מפנטזים עוזבי קיבוץ על נוף שדומה מאוד לנופו של הקיבוץ שבו גדלו. קיבוצניקים שגדלו בגליל מדברים על הרים, ומי שגדל בנגב מתרפק על נוף המדבר. כיום, לאור השינויים שעוברת התנועה הקיבוצית, הם יכולים סוף-סוף להגשים את הפנטזיה ולחזור הביתה. ברגע שהקיבוץ מאפשר עצמאות, אך גם שותפות קהילתית, חברתית ותרבותית, נפתח חלון הזדמנויות להתחברות חדשה לרעיון הקיבוצי".

עינת נעמן, לשעבר ראש מחלקת צעירים בתנועה הקיבוצית, גלובס 2003

הכמיהה הביתה

"יש לי קשר סנטימנטלי מאוד חזק
למקום הזה. הילדה שלי הולכת לגן
שאני הלכתי אליו, ההורים שלי גרים
פה. זה מקום שהוא שלי. זה הבית
שלי גם כשהייתי בתל אביב וגם
כשהייתי בניו יורק."

אם הקיבוץ היה אותו הקיבוץ
שעזבתם, הייתם חוזרים?
"חד משמעית לא".

למה?

"אני מרגיש שחזרתי לבית
העמק ורציתי לחזור לבית
העמק ולא לקיבוץ."

"הקיבוץ" – מודי בר-און וענת זלצר, פרק 4, 2011

הולכים וחוזרים

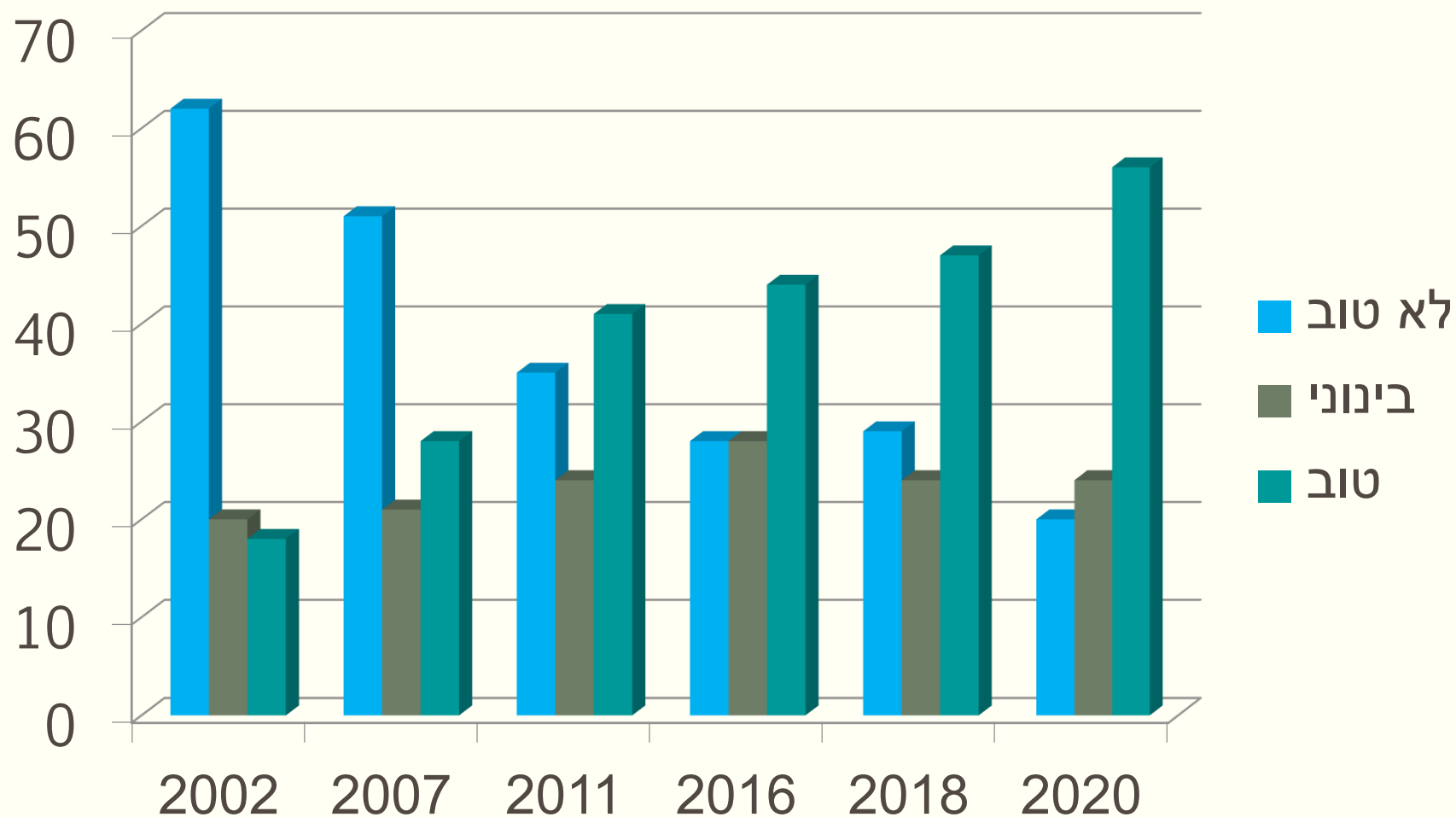
גורמי דחייה בתחילת המאה

- המשבר הכלכלי בקיבוצים
- חוסר ביטחון בעתיד
- מגבלות בהתפתחות האישית – המימוש העצמי
- רפיון אידיאולוגי
- עזיבת צעירים והזדקנות האוכלוסיה
- שינויים במעמדו של הקיבוץ בחברה הישראלית

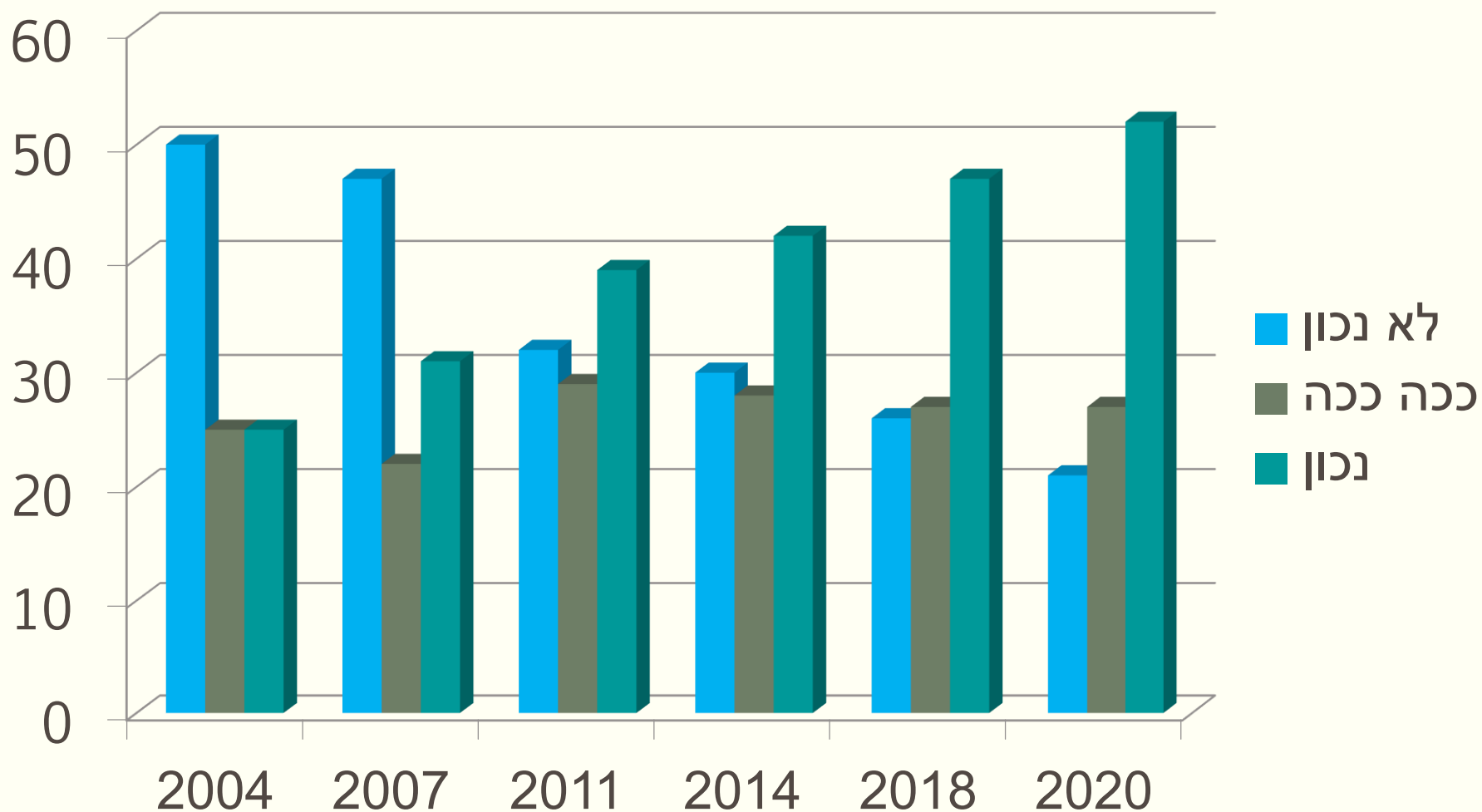
גורמי משיכה 2003-2020

- בית, משפחה, קהילה
- הקלות בכניסה לקיבוץ לאחר שנפתחו אופציות נוספות
- קשיי הסתגלות מחוץ לקיבוץ
- איכות החיים בקיבוץ: סביבה, חינוך ועוד
- עלות החיים בקיבוץ

מצב הקיבוץ מבחינת קליטת הבנים/ות לחברות

"קיבוצי עושה את כל המאמצים לקליטת בניו ובנותיו"

כבר לא האם (ייקלטו), אלא איך?

- כיצד נכון לנהל את תהליכי הקליטה והשילוב של הבנות/ים ובני/ות זוגן/ם?
- איך נתמודד עם המפגש בין תפיסת הקיבוץ כמשפחה ומקומם הדומיננטי של ההורים אל מול הצורך בגיבוש ההסדרים המשפטיים וההיבטים הכלכליים של הקליטה?
- האם לתת עדיפות לבנות/ים בתנאי הקבלה, בהסדרי הקליטה?
- ואיך לקיים עם הבנות/ים והוריהן/ם שיח מיטבי ונכון – ערכי, רגשי, קהילתי וזהותי?